

**Могућности за све:
Еразмус+ инклузивни пројекти
мобилности за различите ученике у
средњем стручном образовању**

Могућности за све:
Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

D E I B
DIVERSITY • EQUITY • INCLUSION • BELONGING

Могућности за све:

Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

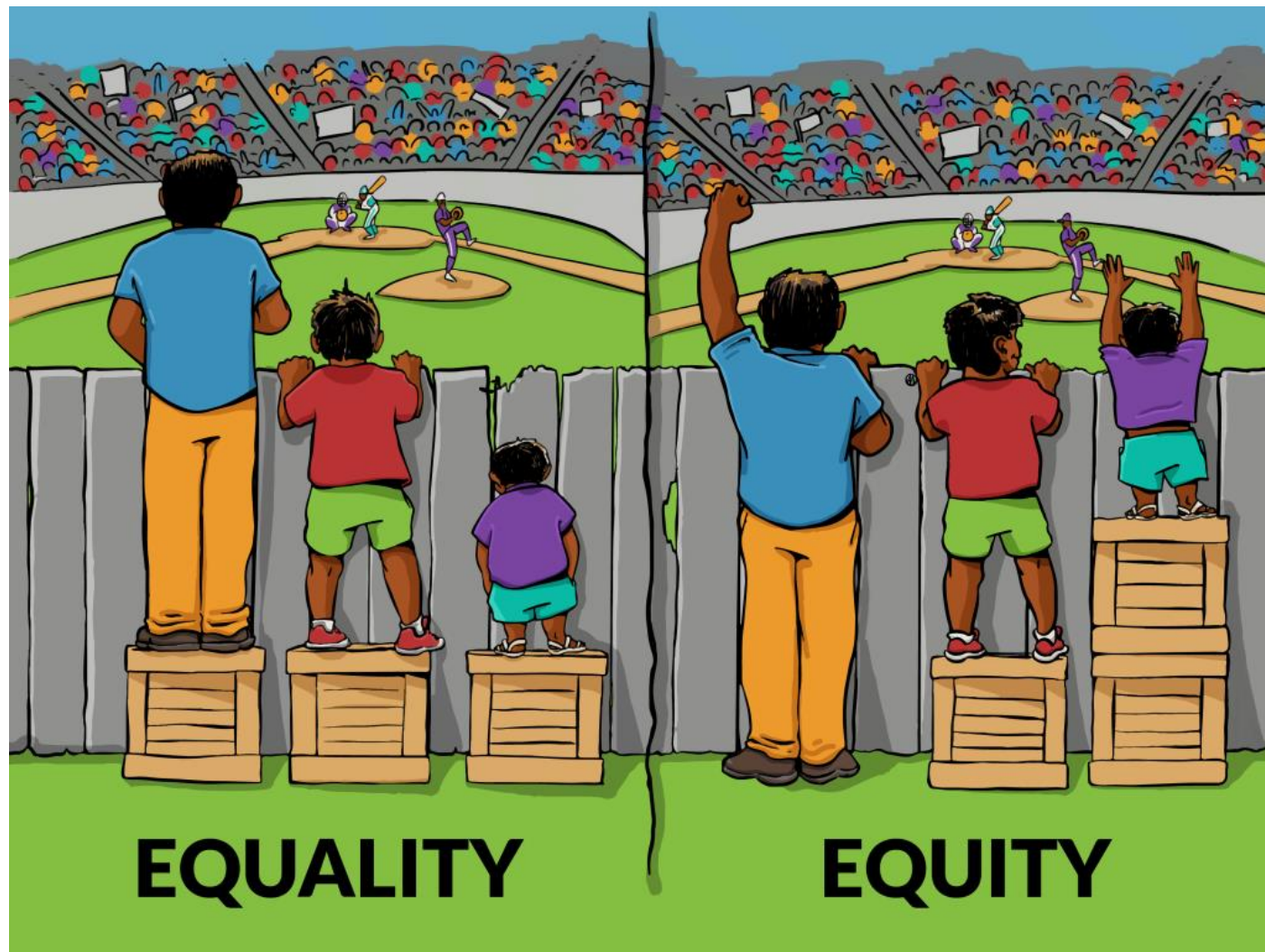
- ▶ Скраћеница **ДЕИБ** - разноликост, једнакост, инклузија и припадност
- ▶ Енгл. **DEIB** - diversity, equity, inclusion, and belonging

Могућности за све:

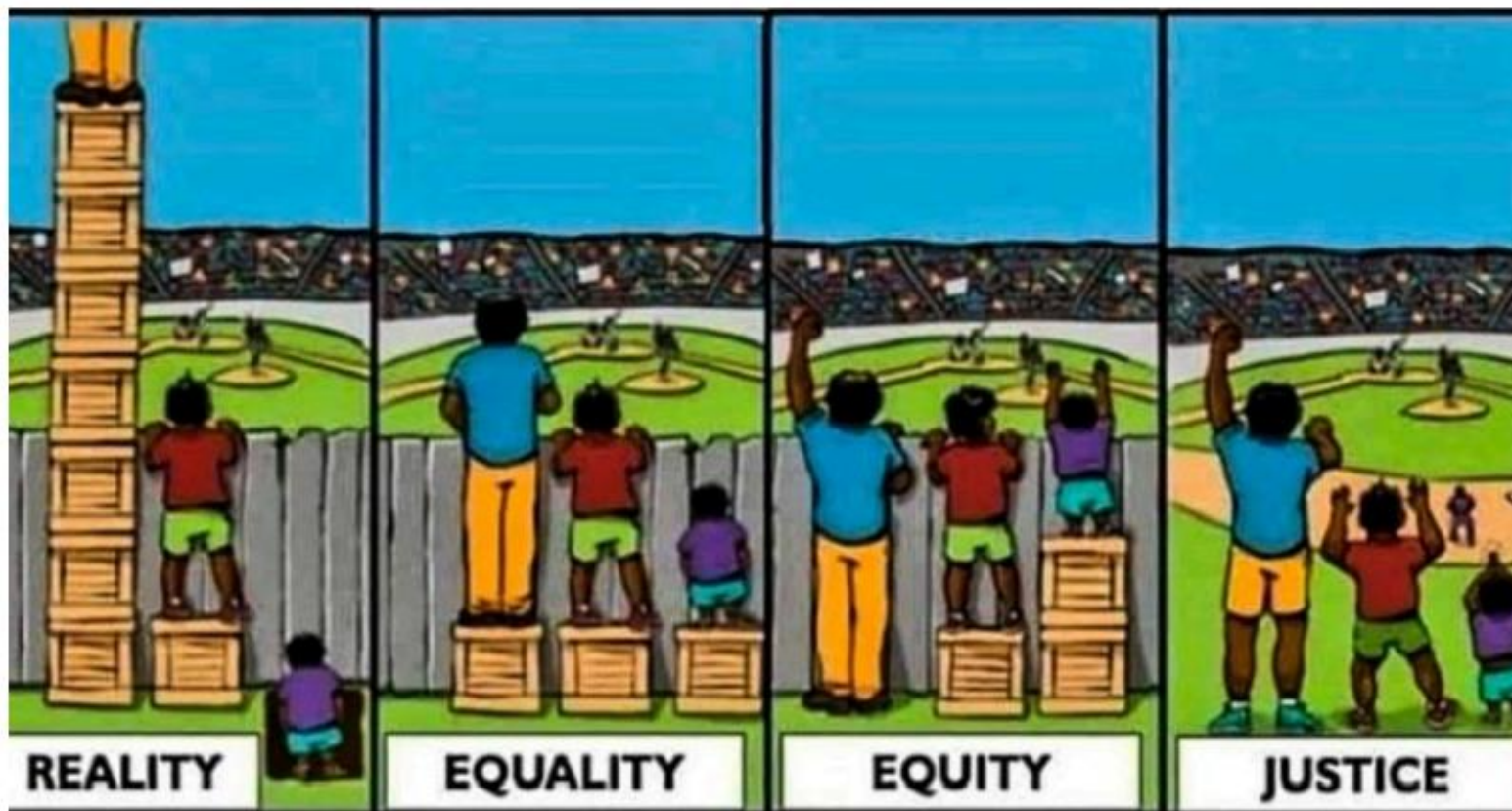
Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

- ▶ **equality** (једнакост) - сви људи добијају исте ресурсе или могућности
- ▶ **equity** (правичност) - препознаје се да свака особа има различите карактеристике и додељују јој се они ресурси и могућности који су потребни за постизање једнакости

Могућности за све:
Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

Могућности за све:
Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

Могућности за све:

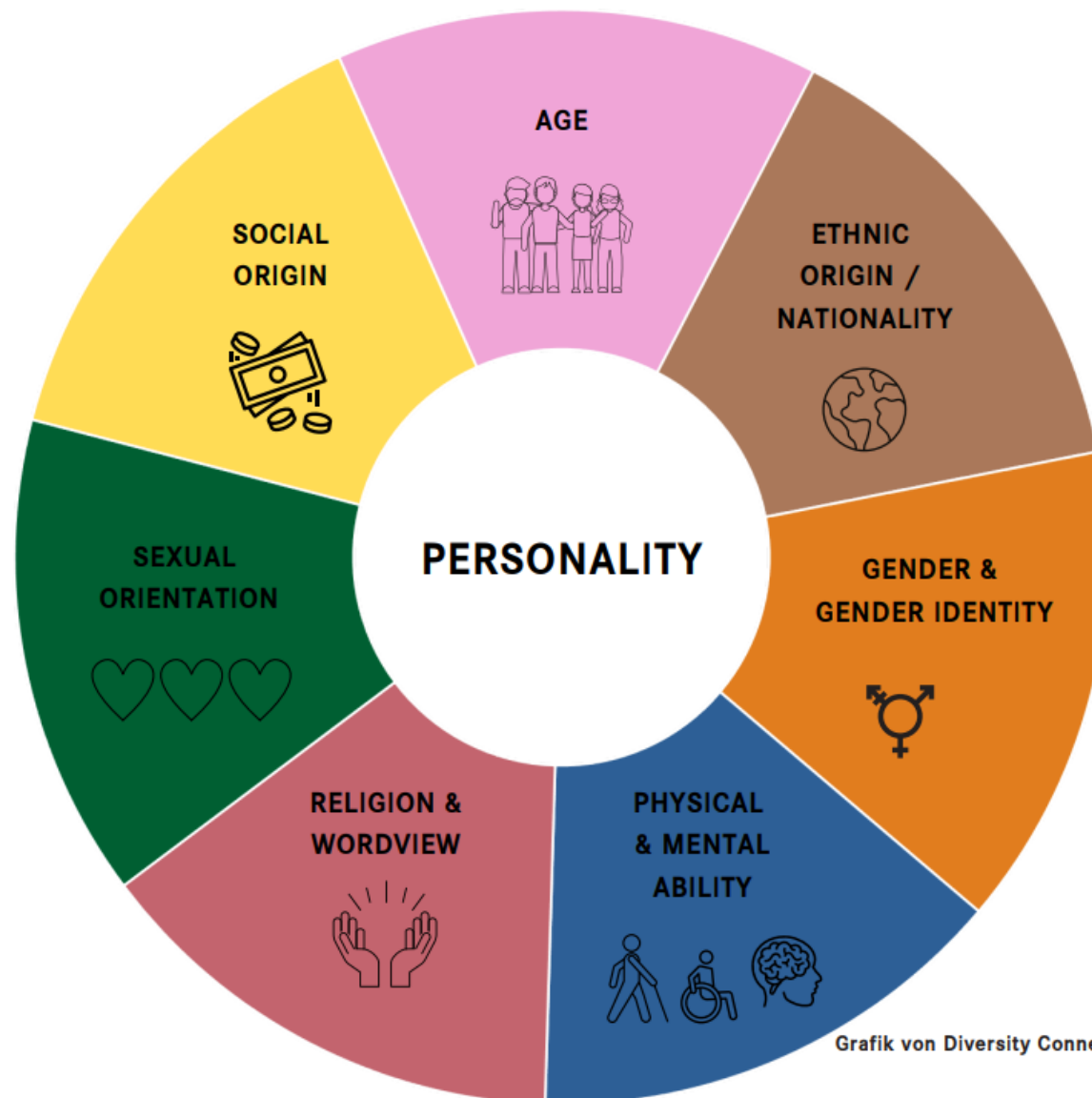
Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

Примарне димензције разноликости

- ▶ Узраст
- ▶ Етничко порекло/националност
- ▶ Род и родни идентитет
- ▶ Физичке и менталне способности
- ▶ Религија и ставови
- ▶ Сексуална оријентација
- ▶ Друштвено порекло

Могућности за све:
Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

Примарне димензије разноликости

Grafik von Diversity Connects

Могућности за све:

Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

- ▶ категоризација
- ▶ стереотипи
- ▶ предрасуде
- ▶ дискриминација

Могућности за све:

Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

Категоризација

- ▶ компонента опажања
- ▶ класификација у групе
- ▶ без оцене

Стереотипи

- ▶ когнитивна компонента
- ▶ знање / присећање
- ▶ тачни или нетачни
- ▶ позитивни или негативни

Предрасуде

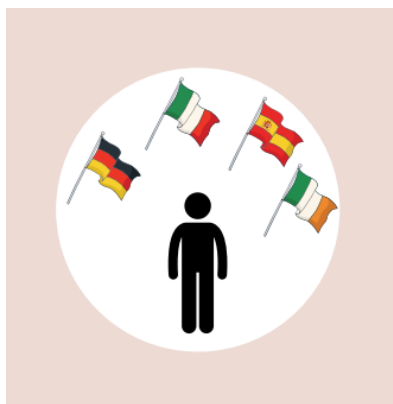
- ▶ емоционална компонента
- ▶ негативна оцена
- ▶ нема акције

Дискриминација

- ▶ акциона компонента
- ▶ није позитивно
- ▶ неједнак третман
- ▶ 3 нивоа

Могућности за све:
Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

Категоризација

Предрасуде

Стереотипи

Дискриминација

Могућности за све:

Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

Облици дискриминације

- ▶ директна и индиректна
- ▶ три нивоа - индивидуална, структурална, институционална
- ▶ интерсекционална - особа се дискриминише по разним карактеристикама

Могућности за све:

Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

Последице дискриминације

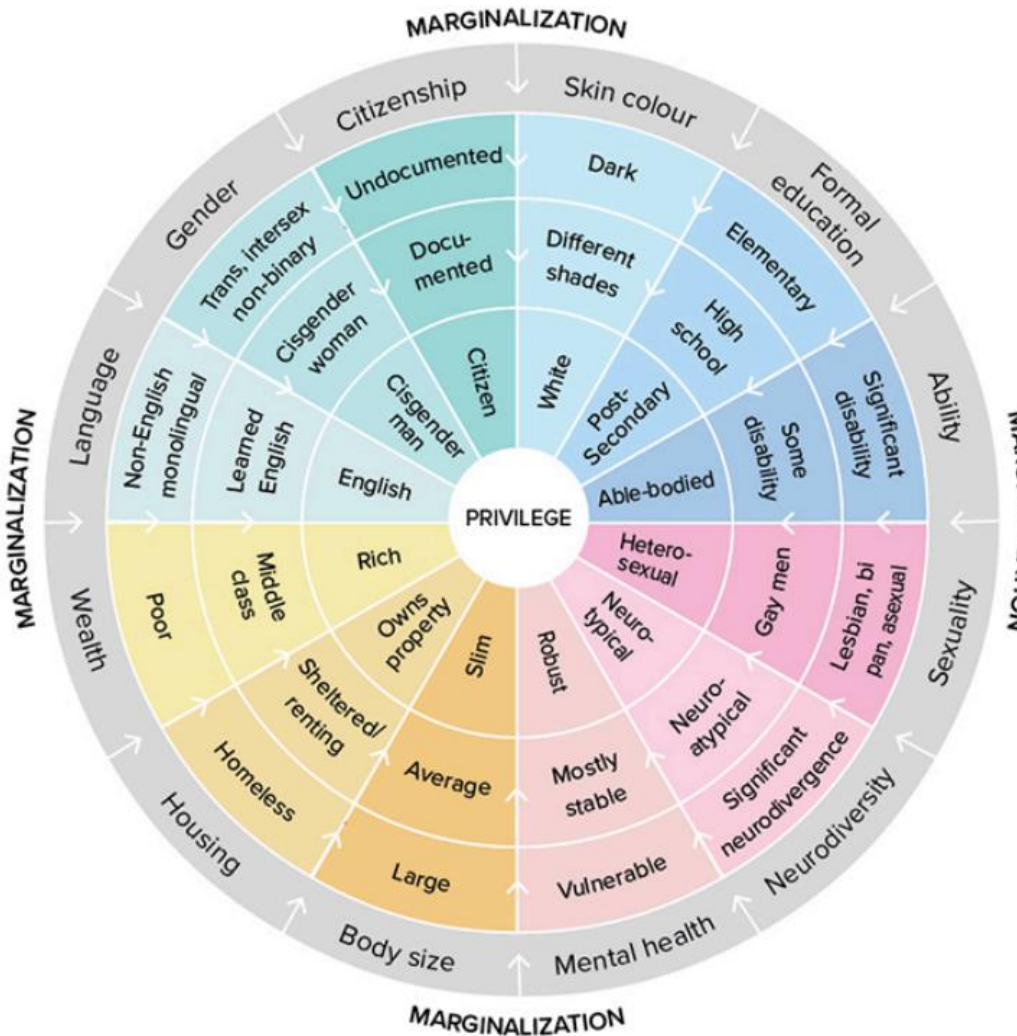
- ▶ самоиспуњавајуће пророчанство

https://sr.wikipedia.org/wiki/Samoispunjavaju%C4%87e_proro%C4%8Danstvo

- ▶ страх од стереотипа
- ▶ одустајање
- ▶ физичке/менталне болести
- ▶ прилагођавање
- ▶ губитак идентитета

Могућности за све:
Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

Точак привилегија

Могућности за све:

Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

Точак привилагија

- ▶ људи често заборављају на привилегије које имају
- ▶ њуди често мисле на ствари које су им недоступне
- ▶ потребно је да човек искористи привилегије које има и помогне подређенима

Могућности за све:

Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

- ▶ **Савезништво** (енгл. allyship) - појава у којој се заговара и активно ради на укључивању маргинализованих група у све сегменте друштва; не односи се на чланове те групе, већ на солидарности пругих појединаца у њиховој борби

Могућности за све:

Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

Како бити *савезник* („али“)

ПРЕПОЗНАВАЊЕ ПРИВИЛЕГИЈА

- ▶ критичко промишљање
- ▶ Развијте свест о постојању неједнаких могућности!
- ▶ Препознајте привилегије (могућности, приступ ресурсима)!

СЛУШАЈТЕ И ПОДРЖИТЕ

- ▶ Дајте простор!
- ▶ Слушајте!
- ▶ Уважите искуство!

Могућности за све:

Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

Како бити *савезник* („али“)

НЕСВЕСНИ ОБРАСЦИ РАЗМИШЉАЊА

- ▶ Размишљајте о стереотипима, предрасудама и понашањима!
- ▶ Покушајте да их избегнете!

БОРИТЕ СЕ ЗА ПРАВДУ

- ▶ Бавите се проблемом дискриминације!
- ▶ Користите свој глас!
- ▶ Залажете се за права свих!

Могућности за све:

Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

Како бити *савезник* („али“)

ДАЉЕ ОБУКЕ И ПОСВЕЋЕНОСТ

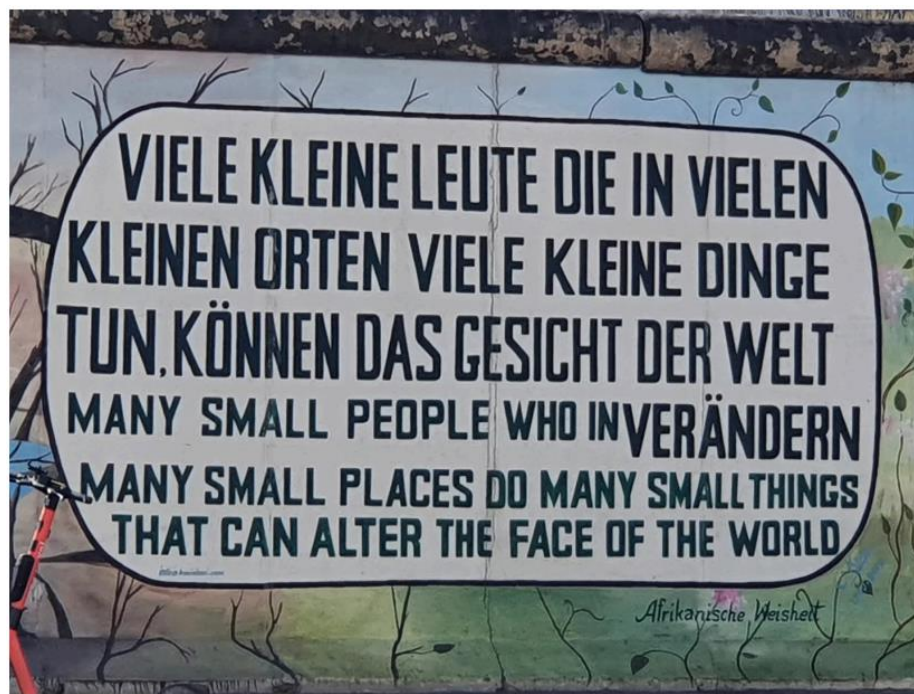
- ▶ Информишите се самостално и редовно!
- ▶ Подржите иницијативе за већу разноликост!

Могућности за све:

Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

**„Много малих људи,
у многим малим местима,
раде многе мале ствари,
које могу променити свет“**

Афричка изрека

Могућности за све:
Еразмус+ инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању

**Могућности за све:
Еразмус+
инклузивни пројекти мобилности
за различите ученике у средњем стручном образовању**

У Београду,
јануара 2025. године

Марија Крпић
Техничка школа „Дрво арт“